

ECLI:NL:CRVB:2019:772

Instantie	Centrale Raad van Beroep
Zaaknummer(s)	18/1084 WMO15
ECLI	ECLI:NL:CRVB:2019:772
Trefwoorden	<p>hulp bij het huishouden, Eigen kracht, financiële draagkracht, particuliere hulp</p> <p>Cliënt heeft 300 minuten huishoudelijke hulp per week nodig. Het college heeft 120 minuten hulp per week toegekend, omdat cliënt zelf een particuliere hulp voor 180 minuten per week inschakelt en kan bekostigen. Dit maakt volgens het college dat cliënt op eigen kracht gedeeltelijk in de compensatie van haar beperkingen kan voorzien.</p> <p>De CRvB oordeelt dat de rechtbank terecht heeft overwogen dat cliënt de kosten van particuliere hulp voor de toekomst nog moet maken. De rechtbank heeft dus met juistheid geoordeeld dat cliënt haar beperkingen voor de periode waarop de aanvraag ziet dus niet al gedeeltelijk zelf heeft opgelost.</p> <p>Daarnaast ziet de CRvB geen ruimte om op grond van eigen kracht als bedoeld in artikel 2.3.5 lid 3 Wmo 2015, rekening te houden met de financiële mogelijkheden van cliënt om de ondersteuning zelf te bekostigen. De CRvB leidt dit af uit de geschiedenis van de totstandkoming van de Wmo 2015. De staatssecretaris van VWS heeft in de nota naar aanleiding van het verslag meegedeeld dat de regering van mening is dat maatschappelijke ondersteuning voor een ieder toegankelijk moet zijn, ongeacht de hoogte van het inkomen en/of vermogen... De gemeente kan de financiële mogelijkheden van een cliënt op grond van dit wetsvoorstel wel betrekken door een eigen bijdrage te vragen binnen de grenzen die door de regering worden bepaald in een algemene maatregel van bestuur (Kamerstukken II, 2013/14, 33 841, nr. 34, p. 24). Ten slotte volgt uit de memorie van toelichting dat een gemeente de aanvraag van een cliënt die een voorziening zelf, zonder tussenkomst van de gemeente, zou kunnen bekostigen gelet op de hoogte van het inkomen en vermogen in relatie tot de eigen bijdrage, niet op die grond mag afwijzen. Dat neemt niet weg dat de gemeente in het gesprek met financieel draagkrachtige cliënten natuurlijk wel mag wijzen op de mogelijkheid de voorziening zelf te financieren. Als de cliënt dat wil en ook in staat is om dat zelf te organiseren, kan dat de juiste weg zijn. De cliënt kiest er dan voor de voorziening zelf buiten de gemeente om te regelen (Kamerstukken II, 2013/14, 33 841, nr. 3, p. 45). Hier is in deze situatie geen sprake van, nu cliënt juist wel een maatwerkvoorziening wil.</p> <p>Het begrip eigen kracht biedt geen ruimte om rekening te houden met de financiële mogelijkheden van cliënt om de ondersteuning zelf te bekostigen.</p>
Samenvatting	
Rechtsregels	
Wetsartikelen	artikel 2.3.5 lid 3 Wmo 2015
Noot van	<u>mr. Renske Imkamp</u>

Integrale tekst van de uitspraak

Uitspraak op het hoger beroep tegen de uitspraak van de rechtbank Den Haag van 30 januari 2018, 17/4681 (aangevallen uitspraak)

Partijen:

het college van burgemeester en wethouders van Zuidplas (college)

[Betrokkene] te [woonplaats] (betrokkene)

Procesverloop

Het college heeft hoger beroep ingesteld.

Namens betrokkene heeft mr. J.R. Kamerling een verweerschrift ingediend.

Het onderzoek ter zitting heeft plaatsgevonden op 9 januari 2019. Het college heeft zich laten vertegenwoordigen door mr. A. Boere. Betrokkene is verschenen, bijgestaan door mr. Kamerling.

Overwegingen

1. De Raad gaat uit van de volgende feiten en omstandigheden.

1.1. Bij besluit van 23 januari 2017, na bezwaar gehandhaafd bij besluit van 24 mei 2017, heeft het college, voor zover van belang, op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015) aan betrokkene een maatwerkvoorziening Hulp bij het huishouden verstrekt voor 120 minuten per week, voor de periode van 16 januari 2017 tot en met 31 mei 2019, in de vorm van een persoonsgebonden budget (pgb). Het college heeft hieraan ten grondslag gelegd dat betrokkene 300 minuten huishoudelijke hulp per week nodig heeft. Dat betrokkene zelf een particuliere hulp voor 180 minuten per week inschakelt en kan bekostigen maakt echter dat zij op eigen kracht gedeeltelijk in de compensatie van haar beperkingen kan voorzien. Daarom wordt deze particuliere hulp van 180 minuten per week op de tijdnormering voor huishoudelijke verzorging in mindering gebracht.

1.2. Bij besluit van 11 juli 2017 heeft het college de ingangsdatum van de verstrekte maatwerkvoorziening gewijzigd naar 14 april 2017.

2. Bij de aangevallen uitspraak heeft de rechtbank het beroep gegrond verklaard, het bestreden besluit vernietigd, het besluit van 23 januari 2017 herroepen voor zover het college daarbij heeft bepaald dat betrokkene haar beperkingen op eigen kracht heeft gecompenseerd, het college opgedragen aan betrokkene een maatwerkvoorziening huishoudelijke hulp toe te kennen voor 300 minuten per week over de periode van 14 april 2017 tot en met 31 mei 2019 en bepaald dat de aangevallen uitspraak in zoverre in de plaats treedt van het bestreden

besluit. Door te bepalen dat betrokkene haar beperkingen zelfstandig heeft gecompenseerd door de inzet van de door haar zelf betaalde particuliere hulp, heeft het college ten onrechte rekening gehouden met de financiële situatie van betrokkene. Het bestreden besluit heeft namelijk feitelijk tot gevolg dat betrokkene zelf een deel van de geïndiceerde maatwerkvoorziening moet bekostigen. Daarbij komt dat het feit dat betrokkene in de periode voorafgaand aan de aanvraag particuliere hulp heeft genoten niet maakt dat zij, voor de periode waarop de aanvraag ziet, haar beperkingen reeds heeft gecompenseerd. Betrokkene zal immers de kosten van particuliere hulp voor de toekomst nog moeten maken.

3.1. Het college heeft zich in hoger beroep tegen de aangevallen uitspraak gekeerd en – samengevat – het volgende aangevoerd. Er is niet gekeken naar de financiële situatie van betrokkene maar enkel naar haar feitelijke situatie, te weten dat betrokkene door het inhuren van particuliere hulp haar beperkingen gedeeltelijk op eigen kracht, als bedoeld in artikel 2.3.5, derde lid, van de Wmo 2015, heeft weggenomen en dit ook in de toekomst kan doen. Betrokkene heeft immers ter zitting bij de rechtbank bevestigd dat er voor haar geen belemmeringen zijn om de particuliere hulp voor drie uur per week te blijven inzetten.

3.2. Betrokkene heeft in verweer de aangevallen uitspraak onderschreven.

4. De Raad komt tot de volgende beoordeling.

4.1. Artikel 2.3.5, derde lid, van de Wmo 2015 bepaalt, voor zover van belang, dat het college beslist tot verstrekking van een maatwerkvoorziening ter compensatie van de beperkingen in de zelfredzaamheid of participatie die de cliënt ondervindt, voor zover de cliënt deze beperkingen naar het oordeel van het college niet op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, met mantelzorg of met hulp van andere personen uit zijn sociale netwerk dan wel met gebruikmaking van algemene voorzieningen kan verminderen of wegnemen.

4.2. De rechtbank heeft met juistheid overwogen dat betrokkene de kosten van particuliere hulp voor de toekomst nog moet maken. De rechtbank heeft dan ook met juistheid geoordeeld dat betrokkene haar beperkingen voor de periode waarop de aanvraag ziet dus niet reeds zelf gedeeltelijk had opgelost.

4.3. Daarnaast kan de omstandigheid dat het college rekening heeft gehouden met de feitelijke situatie dat betrokkene zelf particuliere hulp bekostigde, niet anders worden gezien dan dat het college binnen de eigen kracht als bedoeld in artikel 2.3.5, derde lid, van de Wmo 2015, rekening heeft gehouden met de financiële mogelijkheden van betrokkene om de gevraagde ondersteuning zelf te bekostigen. De Raad ziet hiervoor echter geen ruimte. De Raad leidt dit af uit de geschiedenis van de totstandkoming van de Wmo 2015. Zo staat in de memorie van toelichting dat onder 'eigen kracht' wordt verstaan dat wat binnen het vermogen van de betrokkene ligt om zelf tot verbetering van zijn zelfredzaamheid of participatie of tot een oplossing voor zijn behoefte aan beschermd wonen of opvang te komen. De betrokkene zal zich in hoge mate moeten inspannen om dat aan te wenden wat binnen zijn eigen bereik ligt om zelf in zijn behoefte op het gebied van maatschappelijke ondersteuning te voorzien (Kamerstukken II, 2013/14, 33 841, nr. 3, p. 144). Verder heeft de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport in de nota naar aanleiding van het verslag in reactie op de vraag of de financiële kracht onderdeel is van de eigen kracht meegedeeld dat de regering van mening is dat maatschappelijke ondersteuning voor een ieder toegankelijk moet zijn, ongeacht de hoogte van het inkomen en/of vermogen. Het is van belang dat ook financieel daadkrachtige cliënten een beroep op maatschappelijke ondersteuning kunnen doen,

bijvoorbeeld als zij niet in staat zijn maatschappelijke ondersteuning te (doen) organiseren, maar deze wel kunnen betalen. De gemeente kan de financiële mogelijkheden van een cliënt op grond van dit wetsvoorstel wel betrekken door een eigen bijdrage te vragen binnen de grenzen die door de regering worden bepaald in een algemene maatregel van bestuur (Kamerstukken II, 2013/14, 33 841, nr. 34, p. 24). Ten slotte volgt uit de memorie van toelichting dat een gemeente de aanvraag van een cliënt die een voorziening zelf, zonder tussenkomst van de gemeente, zou kunnen bekostigen gelet op de hoogte van het inkomen en vermogen in relatie tot de eigen bijdrage, niet op die grond mag afwijzen. Dat neemt niet weg dat de gemeente in het gesprek met financieel draagkrachtige cliënten natuurlijk wel mag wijzen op de mogelijkheid de voorziening zelf te financieren. Als de cliënt dat wil en ook in staat is om dat zelf te organiseren, kan dat de juiste weg zijn. De cliënt kiest er dan voor de voorziening zelf buiten de gemeente om te regelen (Kamerstukken II, 2013/14, 33 841, nr. 3, p. 45). Dit laatste doet zich in het onderhavige geval bij betrokkene niet voor nu zij juist wel een maatwerkvoorziening Hulp bij het huishouden wil.

4.7. Uit het vorenstaande volgt dat het hoger beroep niet slaagt en dat de aangevallen uitspraak voor bevestiging in aanmerking komt.

5. De Raad ziet aanleiding om het college te veroordelen in de proceskosten van betrokkene voor verleende rechtsbijstand in hoger beroep. Deze kosten worden begroot op € 1.024,-. Daarnaast komen de reiskosten die betrokkene in verband met de behandeling van het hoger beroep heeft moeten maken voor een bedrag van € 350,48 voor vergoeding in aanmerking.

BESLISSING

De Centrale Raad van Beroep

- bevestigt de aangevallen uitspraak;
- veroordeelt het college in de proceskosten van betrokkene tot een bedrag van € 1.374,48;
- bepaalt dat van het college een griffierecht wordt geheven van € 508,-.

Deze uitspraak is gedaan door A.J. Schaap als voorzitter en L.M. Tobé en D.S. de Vries als leden, in tegenwoordigheid van O.V. Vries als griffier. De beslissing is uitgesproken in het openbaar op 20 februari 2019.

Noot (door mr. Renske Imkamp)

Noot (door mr. Renske Imkamp)

In deze uitspraak gaat de Centrale Raad van Beroep (CRvB) in op de betekenis van de term ‘eigen kracht’ uit de Wmo 2015. Mede gelet op de recente en aanstaande wijzigingen rondom de invoering van het abonnementstarief voor de eigen bijdrage verdient deze uitspraak een bespreking.

Casus

In deze zaak had het college een aanvraag voor hulp bij het huishouden gedeeltelijk

afgevoerd onder verwijzing naar de veronderstelde eigen kracht van de aanvrager. Uit het onderzoek van het college bleek namelijk dat mevrouw weliswaar vijf uur per week huishoudelijke hulp nodig heeft, maar ook dat zij voorafgaand aan de aanvraag zelf al wekelijks drie uur particuliere hulp bekostigde. Dit leidde voor het college tot de rekensom dat dan op grond van de Wmo 2015 nog maar een verantwoordelijkheid voor het toekennen van een maatwerkvoorziening met de omvang van twee uur per week resteert. Per slot van rekening was gebleken dat de aanvrager zelf al drie uur huishoudelijke hulp inkoopt en dat haar financiële situatie dat ook toeliet. Daarmee stond voor het college vast dat mevrouw zelf een deel van haar probleem kon oplossen.

De rechtbank Den Haag ging niet met deze redenering mee, omdat het college ten onrechte rekening hield met de financiële situatie van betrokkene. Het kan volgens de rechtbank niet de bedoeling zijn dat iemand zelf een deel van een geïndiceerde maatwerkvoorziening bekostigt. Bovendien zag de aanvraag toe op een periode in de toekomst (waarvan geldt dat mevrouw haar probleem per definitie nog niet had opgelost door zelf een deel van de benodigde hulp te betalen). Om deze redenen oordeelde de rechtbank dat het college gewoon de volledige vijf uur huishoudelijke hulp per week als maatwerkvoorziening diende te verstrekken. Het college stelde hoger beroep in, maar de CRvB liet de uitspraak van de rechtbank in stand.

In deze noot zal ik ingaan op deze uitspraak in het licht van de wetsgeschiedenis van de Wmo 2015 en van de eerdere rechtspraak van de CRvB over de betekenis van het begrip 'eigen kracht'. Daarna zal ik de ontwikkelingen rondom de invoering van het abonnementstarief bespreken. Deze maatregel verlaagt de eigen bijdrage voor maatwerkvoorzieningen voor een groot deel van de doelgroep, waardoor verwacht wordt dat meer mensen een beroep gaan doen op voorzieningen uit de Wmo 2015. Dit roept momenteel bij veel gemeenten de vraag op in hoeverre ze een maatwerkvoorziening kunnen weigeren als de aanvrager de benodigde voorziening eerder zelf al betaalde.

Wettelijke betekenis 'eigen kracht' en lijn in rechtspraak CRvB

De CRvB geeft in r.o. 4.2-4.3 aan waarom de uitspraak van de rechtbank juist was. In de eerste plaats onderschrijft de CRvB het oordeel van de rechtbank dat betrokkene haar beperkingen voor de periode waarop de aanvraag ziet niet zelf al gedeeltelijk heeft opgelost, omdat ze de kosten van de particuliere hulp voor de toekomst nog moet maken. Over deze toekomstige kosten oordeelt de CRvB vervolgens dat uit de besluitvorming van het college blijkt dat binnen de beoordeling van de eigen kracht (zoals bedoeld in artikel 2.3.5 lid 3 Wmo 2015) rekening is gehouden met de financiële mogelijkheden van de aanvrager om de gevraagde ondersteuning zelf te bekostigen. De CRvB concludeert dat uit de geschiedenis van de totstandkoming van de Wmo 2015 blijkt dat hiervoor geen ruimte bestaat.

Inderdaad is de wetsgeschiedenis van de Wmo 2015 glashelder op dit punt. In artikel 2.3.5 lid 3 Wmo 2015 staat dat het college alleen een maatwerkvoorziening hoeft te verstrekken voor zover de burger de compensatie voor beperkingen in de zelfredzaamheid of participatie niet op – onder meer- eigen kracht kan verminderen of wegnemen. Uit de wetsgeschiedenis blijkt duidelijk dat de Wmo 2015 bedoeld is voor eenieder ongeacht inkomen, en dat bedoeld is dat men alleen een inkomensafhankelijke bijdrage voor de toegekende voorziening zou gaan betalen (Kamerstukken II, 33841, nr.3, p.44). De wetgever overwoog hierover expliciet het volgende: *'In het gesprek dat de gemeente met een cliënt voert, moet de hoogte van de eventueel verschuldigde bijdrage voor de voorziening betrokken worden. De gemeente mag de aanvraag van een cliënt die een voorziening zelf, zonder tussenkomst van de gemeente,*

zou kunnen bekostigen gelet op de hoogte van het inkomen en vermogen in relatie tot de bijdrage, niet op die grond afwijzen. Dat neemt niet weg, dat de gemeente in het gesprek met financieel draagkrachtige cliënten natuurlijk wel mag wijzen op de mogelijkheid de voorziening zelf te financieren. Als de cliënt dat wil en ook in staat is om dat zelf te organiseren, kan dat de juiste aanpak zijn. De cliënt kiest er dan voor de voorziening zelf buiten de gemeente om te regelen' (Kamerstukken II, 33841, nr.3, p.45). Onder verwijzing naar deze en vergelijkbare passages uit de wetsgeschiedenis concludeert de CRvB dat zich hooguit de situatie kan voordoen dat de cliënt er zelf voor kiest om de voorziening zelf te betalen, maar dat die zich hier niet voordoet omdat de betreffende cliënt juist wel een aanvraag voor een maatwerkvoorziening voor hulp bij het huishouden heeft ingediend.

Zeker nu de wet en wetsgeschiedenis op dit punt maar voor één uitleg vatbaar zijn, kan ik de uitspraak van de CRvB goed begrijpen. Deze past overigens ook in de lijn van de rechtspraak van de CRvB ten aanzien van de Wmo 2007. In de uitspraken van 19 december 2011 (ECLI:NL:CRVB:2011:BU7263), 25 november 2013 (ECLI:NL:CRVB:2013:2394) en 29 juli 2015 (ECLI:NL:CRVB:2015:2700) oordeelde de CRvB al op grond van de toelichting van de wetgever bij de Wmo 2007 dat het onwenselijk is als gemeenten inkomensbeleid gaan voeren en dat een individuele voorziening niet aan de aanvrager kan worden onthouden op grond van diens inkomen en vermogen.

Uitspraak in het licht van het voorstel Wet Abonnementstarief

Een interessante vraag is hoe de uitspraak van de CRvB moet worden gezien in het licht van de ontwikkelingen rondom de wijzigingen van de inkomensafhankelijke eigen bijdragen naar een vast abonnementstarief voor iedereen. Deze verandering komt voort uit het huidige Regeerakkoord, waarin een pakket aan maatregelen is aangekondigd om de stapeling van eigen betalingen in de zorg en ondersteuning van burgers te verminderen. Deze wens is ingegeven door de constatering dat mensen die nu zorg vanuit verschillende domeinen ontvangen voor hoge kosten komen te staan door de verschillende eigen bijdragen. Een van de maatregelen is het abonnementstarief: een vaste maximale eigen bijdrage van €19 per maand voor maatwerkvoorzieningen (enkele uitzonderingen daargelaten) in de Wmo 2015. Dit tarief geldt ongeacht de financiële situatie van de aanvrager. Het is de bedoeling dat de wijziging volledig wordt doorgevoerd middels een wijziging van de Wmo 2015 die op 1 januari 2020 ingaat. Al vanaf 1 januari 2019 geldt een overgangsperiode waarin door een wijziging van het Uitvoeringsbesluit al een maximering van de eigen bijdrage is vastgesteld van €17,50 per vier weken. Gemeenten hebben daarom dit jaar al te maken met de gevolgen van de wijziging.

Het wetsvoorstel ligt nog bij de Tweede Kamer en de Memorie van Toelichting is op 27 november 2018 bekendgemaakt. Hieruit blijkt dat rekening wordt gehouden met het gevolg dat het aantal mensen dat door de wijzigingen een beroep zal doen op Wmo-voorzieningen zal toenemen (Kamerstukken II, 35093, nr.3, p.3). De VNG benoemde tijdens de consultatie over het wetsvoorstel specifiek de verwachting dat met name bij huishoudelijke hulp en woningaanpassingen een hoger aantal Wmo-aanvragen verwacht kan worden. Dat ligt inderdaad voor de hand, aangezien mensen met een sterke financiële positie voorheen zo'n hoge eigen bijdrage moesten betalen dat het weinig zinvol was de voorzieningen bij de gemeente aan te vragen: via de eigen bijdrage betaalden ze de kostprijs van de voorziening (bijna) volledig zelf terug. In de nieuwe situatie kan het voor deze doelgroep aantrekkelijk zijn om bijvoorbeeld wekelijks huishoudelijke hulp te ontvangen tegen vergoeding van slechts het abonnementstarief van €19,00 per maand.

Opvallend is dat uit de Memorie van Toelichting van het wetsvoorstel een wat dubbele houding blijkt ten opzichte van deze verwachte aanzuigende werking. Erkend wordt dat een zekere aanzuigende werking wordt voorzien, en voor het in de gaten houden van de omvang daarvan wordt een monitor aangekondigd (Kamerstukken II, 35093, nr.3, p.6). Het te verwachten hogere aantal aanvragen als direct gevolg van de maatregel wordt aan de ene kant heel bewust voor lief genomen en meegenomen in de berekening van de kosten ervan (Kamerstukken II, 35093, nr.3, p.3). Maar tegelijkertijd bevat het wetsvoorstel een beoogde wijziging die het tegengaan van een aanzuigende werking juist mogelijk lijkt te maken. Concreet wordt namelijk voorgesteld een achtste lid toe te voegen aan artikel 2.3.5 Wmo 2015, waarin zal staan dat bij algemene maatregel van bestuur (AMvB) regels kunnen worden gesteld over de beoordeling van het college bij de beslissing tot het verstrekken van een maatwerkvoorziening. Die formulering is niet erg concreet, maar ik stuitte op de volgende toelichting op de mogelijke invulling ervan: *‘Gedacht kan worden aan het nader regelen van wat «gebruikelijke hulp» inhoudt en waar nodig kan het bestaande begrip «algemeen gebruikelijke voorziening» nader worden gedefinieerd. Aanvullend zou kunnen worden geregeld, dat diensten die iemand zelf al adequaat sinds geruime tijd betreft om de beperkingen op het gebied van zelfredzaamheid of participatie te verminderen of weg te nemen en die overlappen met de toe te kennen maatwerkvoorziening, niet hoeven te worden verstrekt. Als een cliënt bijvoorbeeld al jaren een eigen hulp heeft en, op moment van de aanvraag, nog steeds hulp heeft die activiteiten overneemt (waarmee de cliënt bij het voeren van het huishouden problemen ondervindt) dan kan de particuliere hulp als algemeen gebruikelijk worden beschouwd’* (Kamerstukken II, 35093, nr.3, p.15).

Moet deze laatste passage worden beschouwd als weergave van een weloverwogen veranderd standpunt over het uitgangspunt van de Wmo 2015 (en de Wmo 2007) dat gemeenten geen inkomenspolitiek moeten gaan bedrijven? Die conclusie gaat wellicht te ver op basis van deze ene overweging en in het licht van het fundamentele uitgangspunt dat de Wmo 2015 juist voor eenieder toegankelijk moet zijn ongeacht inkomen. Daar komt bij dat de mogelijkheid om huishoudelijke hulp als algemeen gebruikelijke voorziening aan te merken tot nu toe in de rechtspraak juist niet is erkend. Zie bijvoorbeeld de uitspraken van de rechtbank Gelderland van 17 december 2015 (ECLI:NL:RBGEL:2015:7848) en van de rechtbank Noord-Nederland van 9 december 2014 (ECLI:NL:RBNNE:2014:6176) (hoewel ik daarbij wel moet aantekenen dat die uitspraken zich vooral richtten op doelgroepen waarvoor de gevraagde voorzieningen niet tot het gangbare bestedingspatroon behoorden). Het is bovendien ook de vraag in hoeverre dit onderdeel van het wetsvoorstel nog zal wijzigen tijdens de behandeling in de Tweede Kamer en de Eerste Kamer. Maar als dit onderdeel zich op de ingeslagen weg voortzet en wordt uitgewerkt in een AMvB, dan zou dat de toekomstige discussie over het tegenwerpen van de mogelijkheid voor de burger om een (deel van een) voorziening zelf te bekostigen wel compliceren, ook in toekomstige rechtspraak.

Conclusie

De uitspraak van de CRvB is heel begrijpelijk en niet onverwacht gelet op de huidige formulering van de wet, wetsgeschiedenis en de vaste lijn in de rechtspraak over het begrip ‘eigen kracht’. Deze uitspraak bevestigt ook dat gemeenten die zich momenteel achter de oren krabben bij een toename van aanvragen voor bijvoorbeeld huishoudelijke hulp als gevolg van de huidige gemaximeerde eigen bijdrage van €17,50 per vier weken, geen oplossing kunnen vinden in het afwijzen van de aanvragen op basis van de omstandigheid dat de burger de voorziening voorheen zelf bekostigde. Wel is voor eenieder die zich bezighoudt met de Wmo 2015 van belang de ontwikkelingen rondom het wetsvoorstel over het abonnementstarief goed in de gaten te houden.